

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

Član 1.

U Zakonu o zaštiti na radu („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 79/20) u članu 23. stav 2. mijenja se i glasi:

(2) Poslodavac je dužan da donese akt o procjeni rizika na mjestu rada koji sadrži opis procesa rada sa procjenom rizika od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i da utvrdi način i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika u cilju poboljšanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Iza stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Rok za donošenje akta o procjeni rizika utvrđuje se aktom iz stava 1. ovog člana.“

Stav 3., 4. i 5 postaju stavovi 4., 5. i 6.

Obrazloženje

Naime, u praksi se pojavljuje problem sa primjenom člana 87. a u vezi sa članom 23. Zakona o zaštiti na radu. Zakonom nije definisano da se Akt o procjeni rizika mora uraditi u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Član 87. propisuje da je poslodavac dužan da uskladi opće akte sa odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno da donese interni akt o zaštiti na radu. Navedeni član ne definiše da je u roku od godinu dana poslodavac u obavezi uraditi procjenu rizika, odnosno donijeti Akt o procjeni rizika. Međutim, stav 2. člana 23. Zakona o zaštiti na radu definiše da je osnov za izradu internog akta o zaštiti na radu je Akt o procjeni rizika. Dakle, iz ovog stava automatski proizilazi da bez izrade Akta o procjeni rizika poslodavac ne može donijeti ni Interni akt o zaštiti na radu.

Kao što smo i naveli, Zakon nije utvrdio rok za izradu Akta o procjeni rizika. Nadalje, poslodavac je u obavezi donijeti interni akt o zaštiti na radu, čiji je osnov za izradu Akt o procjeni rizika. Procjena rizika je veoma složen postupak, jer zahtijeva čitav niz tehničkih, tehnoloških, bioloških, psiholoških, medicinskih znanja, koja uključuju poznavanje različitih radnih procesa, štetnog djelovanja radnih uvjeta i mogućih posljedica na zdravlje radnika. Za veliki broj kompanija je potpuno nemoguće da se u roku od godine dana donese Akt o procjeni rizika, koji je osnov za izradu internog akta.

Postavlja se pitanje kako je moguće da trenutno na teritoriju FBiH 10 ovlaštenih organizacija za procjenu rizika može u roku od godinu dana izvršiti procjenu rizika kod oko 50.000

privrednih subjekata na teritoriju FBiH. Kada bi posao procjene rizika za svaku kompaniju trajao najmanje sedam dana taj posao se ne bi mogao završiti ni za 20 godina.

Iz svega navedenog mišljenja smo **da rok od godinu dana se ne odnosi na izradu Akta o procjeni rizika, te da poslodavci u općim aktima, koje usklađuju sa Zakonom mogu utvrditi rok u kojem će izvršiti procjenu rizika.** Također, rok za procjenu rizika ne može biti isti za poslodavce koji nemaju poslove sa povećanim rizikom i za velike kompanije koje imaju poslove sa povećanim rizikom.

Dakle, za veliki broj kompanija **NEMOGUĆE je u roku od godinu dana uraditi procjenu rizika.**

Član 2.

U članu 64. iza stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„(4) Privredno društvo ili ustanova kojem je izdata dozvola iz stava 1. ovog člana, svoj cjenovnik i način utvrđivanja usluga dostavlja federalnom ministru na odobrenje.“

Stav 4. postaje stav 5.

Obrazloženje

Zakon o zaštiti na radu ne definiše pitanje cjenovnika ovlaštenih organizacija. Zato ovlaštene organizacije imaju potpuno slobodu da formiraju cijene u skladu sa svojim potrebama.

Pravila o procjeni rizika („Sl. novine Federacije BiH“ broj 23/21) u članu 4. definišu **da poslodavac vrši procjenu rizika za svako radno mjesto i mjesto rada u radnoj okolini.**

Nije jasno šta znači **svako radno mjesto i mjesto rada u radnoj okolini**. Tako npr. imamo situaciju gdje u jednoj kancelariji ili jednom prostoru ima nekoliko radnih mjesta, ili s druge strane imate tri varioca koji rade u tri različite radne sredine. Ovlaštene organizacije u ovim slučajevima prema našim informacijama postupaju različito i svoje usluge definišu prema radniku. Dakle, vrše procjenu prema broju radnika, za svako radno mjesto bez obzira što u jednoj sredini imate 4 radna mjesta.

Ovlaštene organizacije za obavljene usluge ne smiju naplaćivati troškove prema broju radnika niti prema radnom mjestu.

Ova pitanja su zaista neprecizna, nejasna i potrebno je dati jasne preporuke ili Zakonom jasno i precizno definisati obaveze i izuzetke.

Također, smatramo da cijena za procjenu rizika ne može biti ista za poslodavce kod kojih ne postoje izvori većeg broja opasnosti i štetnosti, u odnosu na poslodavce u proizvodnji, industriji i slično, što bi se trebalo uzeti u obzir i prilikom određivanja cijene usluga. Dakle, usluga procjene rizika ne bi trebala biti ista za poslove kod kojih postoji povećani rizik i poslove kod kojih ne postoje rizici. Dalje, Pravilima o procjeni rizika propisano je da ovlaštena

organizacija u postupku procjene rizika, odnosno izradi akta o procjeni rizika, obavezna obaviti pregled i ispitivanje fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimе i druge poslove.

Mišljenja smo da ovlaštene organizacije ne mogu naplaćivati posebno za svaku uslugu već da sve usluge koje se pružaju u okviru procjena rizika **moraju biti obuhvaćene jedinstvenom cijenom.** Također, smatramo da ovlaštene organizacije na tržištu moraju nastupati u dobroj vjeri bez da zloupotrebljavaju svoju poziciju, a što trenutno u praksi nije takva situacija. Niže cijene je moguće obezbijediti samo kada bude jaka konkurencija na tržištu i tada će se ovlaštene organizacije boriti da imaju što više poslodavaca koji će koristiti njihove usluge. Shodno navedenom potrebno je u Zakonu definisati da nadležno ministarstvo daje suglasnost za cijene.